

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Diuisio orationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

Liber primus

ritas ipse sit Christus: patet quod extra positis. i. iudeis et gentilibus qui fidem Christi nunquam suscepserunt: vel hereticis quod se se ab illa iam suscepta per scismata vel heres ab ruperunt/nec orare quidem nec adorare permisum est. Sed quod solet horum symbolorum significatio ad illa etiam extendi quod extra ecclesia fieri possunt: vel in ipsa ecclesia non soli deo/sed etiam alijs rebus exhiberi solet: liber sup his non inutile assignare divisionem.

Divisio orationis.

Quidam adoratio: alia diuine veneratio: alia deuote supplicationis: alia pie recordationis: alia mystice significationis: alia vane ostentationis: alia facie simulationis: alia iuste satisfactionis: alia perfecte humilitatis: alia debite subjectionis: alia mutue dilectionis: alia improbe derisionis: alia coacte necessitatis: alia decepte vanitatis: alia detestacione impietatis. **D**iuine veneratio est illa: quod soli deo impenitit: de quod dicit psalmus: Adorate eum omnes angeloi eius. **E**t alibi: Adorabunt eum omnes reges/omnes gentes seruent ei. **D**e uote supplicationis est illa: qua vel sanctos angelos/vel sanctos homines et beatos/debito honore venerantur qui eo propter visione digni sunt: ut daniel et iohannes et alii multos: quod nos etiam licet preciores eisdem ut nobis apud deum subueniant.

Capitulum III.

humilis supplicans: ut fieri solet in letania. **P**er recordationis est illa: quod nos vel sacra loca/vel sanctos reliquias/vel quocquam illorum est quod nobis ad memoriam reuocat salutis nostre sacramenta: vel uniti crucem dominicam/vel sepulchrum propter honorum eius quod ea sacrificatur quanta possumus reverentia veneramur. **D**e hac potius illud intelligi: Adorabimur in loco ubi stetit pedes eius: ut hoc ad illa loca quod dominus in carne sacris pressit vestigium referatur: quemadmodum et illud prophetae: Et erit sepulchrum eius gloriosum. **D**e uite subiectonis est illa: quod nos coram platis et principibus nostris: siue illis hominibus quibus iure subditi sumus/etiam ipso habitu corporis humiliamur: quemadmodum hester assuerit regem legum adorasse: etiam ipso iure subiectoris tandem captiuam regem/uxor maritum: excepto mysterio quod ille Christus: illa vero eccliam designabat. **M**utue dilectionis est illa: quod nos nullo quodlibet iure/sed solo charitatis affectu ad inuicem inclinamus/quod nostre professioibz hominibus per eo quod humilitatem maxime securari debet/specialis videatur conuenire: sicut legimus quo secundum sanctos viros meritis et vita non impares/mutua sibi humilitate/pstratos/benedictionem et orationes ab inuicem postulasse. **J**ustificationis est illa vocari potest quod reus aliquis ei quem se meminit offendisse: sine flexo genuo/sem totco corpore pstratus supplicat ut

psalmus 131

Esa. 11

Hester. 5
et. 196

De divisione orationis

Folio. iii.

Gen. 33 ignoscat: quemadmodum iacob esau frēm suū sibi occurrētem quē p̄mogenitis fraudauerat/ adorauit. ¶ Ficte simulatiōis illā dicim⁹: vñ q̄ beretici: vel im probissimi xpiani nobiscū in ecclēia positi/sacramenta n̄a q̄ corde cōtemnūt extrinsec⁹ ficta pietate venerant̄: cuiusmōi hominū nescio/an vñqz secūdior pestis q̄ nūc extiterit/ nisi q̄ terrore vigor⁹ eccliaſtici rep̄mūt. ¶ M̄ystice significatiōis fuit illa: q̄ rebecca in typō ecclie ve- nient̄ ex gentib⁹ iſaac/sub ima- gine xp̄i adorauit: cū ille (sicut

Gen. 24. Icriptum est in genesi) egressus in agrū ad meditandū: nō ali- ud vñiqz/nisi de salute generis humani: de qua meditatiōe di-

Hiere. 29. cit dñs p̄ prophetā: Ecce ego co- gito cogitatiōes pacis et nō af- flictiōis. Et in alio prophetā: Eō uersus cogitauit in dieb⁹ ist⁹/ ut benefaciā domui iuda et ierlm.

Zach. 8 Uane ostētatiōis est illa: qñ q̄s p̄pter inanē gloriam orat in publico: qđ p̄priū est hypocrita rū: de q̄lib⁹ ait dñs: Qui amāt ī plateis stātes orare/ vt videā tur ab hoīb⁹. Et alibi: Qui de- uorāt domos vñduarū sub ob- tentu plix̄ orōnis. Ex hoc nū- mero erat supb⁹ ille pharise⁹: q̄ cōtempta humilitate publica-

Math. 6 **Marci. 12** ni: hec apud se orabat: De⁹ gra- tias tibi ago: q̄r nō sū sicut cete- riboīm/raptores/ iniusti/ ad- ulteri; velut etiā h̄ publican⁹.

¶ Improbe verisōis fuit illa: qua iudei flexo genu dño illu- debāt dicentes: salve rex iudeo **Math. 27** rū t̄c. Quib⁹ siles sūt hi qui p̄ **Marci. 15** peccatis suis orātes: ea tñ re⁹ **Job. 16.**

petere nō timent: n̄i forte ini- nus nocētes illi videbunt̄/ qui verū boiem cōtemnebāt: q̄zisti q̄ divine claritat̄ faciē vbiqz p̄- sentē/ quā p̄cib⁹ placare studēt spēnendo cōspuunt/ et cedūt irritādo. Qui enī /cum dixerit **Ps. 70**

deo: Ostende faciē tuā et salvi- crimus/respiciēt et parcere cu- pientem/cōtemnit et graui⁹ ir- ritat: quid aliud q̄z faciem dei quē falso implorat /importu- ne cedit et cōspuit. ¶ Perfecte humilitat̄ est illa/qua se spon- te aliquis inferiori per humili- tatem subiect̄: quemadmodū

Salomon qui tanqz rex poten- tissimus/nulli hominū assur- gere/nulliqz preter deum ado- rare tenebatur:matri sue tamē ad se ingredienti assurrexit/ et eam humiliter adorauit: sicut in libro regnorū expressum est.

¶ Loacte necessitatis appella- umus: que fit/vel propter me- tum: vel propter vrgentem ali- quā necessitatem: quemadmo- dum Joseph in egypto fratres **Gen. 42** eius adorasse referuntur. **et. 43.**

¶ Decepte vanitatis illa est: qua stulti homines errore va- no decepti/vel aliquas creatu- ras etiam ipsis inferiores/vel opera manuum suarum stul- b iiij

Liber primus Cap. III.

Ps. 96. to metu venerant. De q̄libet di
cit psalmista: Eōfundant̄ oēs
q̄ adorant sculptilia: t q̄ gl̄ian
tur in simulacris suis. ¶ Ulti
ma q̄ dicit̄ detestāde impietat̄
illa est / q̄ quidā hoīes nō tam
stulti q̄ imp̄/ip̄os etiā demo
nes tanq̄ deos in cōtumeliam
creatoris t colunt t inuocant.
De q̄b̄ ita contineſt in psalmo:

Ps. 95. Qm̄ om̄s dñj gentiū demona.
Lū ergo sint tot sp̄es adoran
di: prima qdē q̄ soli deo debet
ad latrā p̄tinet: alie q̄o quotd̄
pietat̄ sapiūt ad dulia referun
tur/reliquas ad iniuriā t con
temptū dei certū est p̄tinere.

Tertia differentia.

Esa. 29. Tertio loco positiū ē: vt
appensa sit oratio. i. stu
dioſa/ſollicita t atten
ta/ne ſi negligent̄ oraueris/in
illud incidas viciū qd̄ arguit
Math. 15. dñs p̄phetā dices: Ppls hic
labijs me honorat/cor aut eo
rū longe est a me. ¶ Prop̄eſio
aut̄ orōis in duob̄ cōſtitit: de
uotidē. s. t cōpunctione. In de
uotidē: q̄ ſi deuot̄ nō oraue
ris/qd̄ ſit orare vel negligis vt
ignoras. Improbū em̄ valde
est dicere deo: Intēde voci ora
tiōis mee:cū tuipſe p̄ deuotio
nē intendere nō cures. In com
punctione: q̄ ſp̄us ſui cōtri
tiōe nō cōpungit/ ſp̄us ſc̄ti cōſo
latiōe nō vngit. Ubi em̄ nibil
dolet/medicina adhiberi nō ſo
let. Dñs em̄ nō ſanat nū ſi cōſi

tos corde:q̄ dicūt ei cū psalmi
ſta: Sana aīam meā q̄ pecca
ui tibi. ¶ Itē deuotio in duob̄
attēdit̄: in amore dei/t deſide
rio regni. In amore dei: q̄ ſru
ſtra clamas ſi nō amas: qm̄ in
ſpecto cordiū ſt̄ de: ſicut di
ligētes ſe benign⁹ exaudit/ ita
ab hiſ q̄ nō diligūt/ irat⁹ aurē
auertit. Utrūq; em̄ ſcriptū eſt:
Ego diligētes me diligō: t hiſ Prover. 8
q̄ oderunt me retribuā. Et ma Deuſ. 32.
rie dimiſſa ſūt pct̄a multa qm̄ Luce. 7.
dilexit multū. In deſiderio re
gni: q̄ ſruſtra petis ſi nō apper
tis: qm̄ regnū celorū fastidio
ſis t ingratia ſi nō daf (ſicut hic
tpalia bona q̄ plerūq; contem
ptorib̄ t ſup̄bis ſecūdiora p
ueniūt) ſed magis pauperib̄i
lis quoq; deſideriū exaudit do
min⁹: de quib̄ in euāgelio di
ctū eſt: Beati paupes ſp̄ū: qm̄ Matth. 11
ipſor̄ eſt regnū celor̄. ¶ Lopū
ctio ſil'r in duob̄ cōſtitit: odio
peccati/t timore ſupplicij. In
odio peccati: q̄ ſi nō mereſt grām
q̄ nō odit nequitiā. Ubi psalmi
ſta poſtillos tres ſp̄icullos qb̄
humiliter veniā poſtulauerat/
q̄ ſi rōnabile cām ip̄etrandi ſub
iūxit dices: Qm̄ iniqtatē meā **Ps. 50.**
ego cognosco t pct̄m meū con
tra me eſt ſemp. In timore ſup
plicij: qm̄ q̄ puniri nō vereſt/nō
puniri nō mereſt: ſicut ſcriptū ē
ad Thessaloniceſes: Lū dixer
int pax t ſecuritas/tūc repen
tin⁹ eis ſupueniet interit⁹. Eti
job: Dicūt in bonis dies ſuos Job. 21